

STRESZCZENIE

s. mgr lic. Elżbieta Kuczmarzka: **Umacnianie miłości małżeńskiej. Studium z duszpasterstwa rodzin w świetle badań małżonków.**

Celem niniejszej dysertacji jest ukazanie nauczania Kościoła na temat miłości małżeńskiej oraz zaprezentowanie przekonań małżonków dotyczących troski o więź miłości oraz oczekiwań wobec duszpasterstwa, a także sformułowanie wniosków i postulatów wobec duszpasterstwa rodzin. Praca składa się z sześciu rozdziałów, wstępu, wykazu skrótów, zakończenia, bibliografii załącznikowej oraz aneksów.

W pierwszym rozdziale ukazano nauczanie Kościoła dotyczące miłości małżeńskiej oraz małżeństwa sakramentalnego, w tym antropologiczno-biblijne podstawy miłości małżeńskiej, teologiczne ujęcie miłości małżeńskiej, psychologiczne rozumienie miłości i więzi małżeńskiej oraz społeczno-kulturowe uwarunkowania realizacji miłości w małżeństwie. Drugi rozdział stanowi metodologiczne wprowadzenie do empirycznej części rozprawy. W kolejnych rozdziałach, od trzeciego do piątego zaprezentowano szczegółowe wyniki badań nad umacnianiem miłości małżeńskiej oraz oczekiwaniami małżonków wobec duszpasterstwa, które przeprowadzono wśród małżonków na terenie Polski.

Kobieta i mężczyzna jako osoby spełniają się w miłości małżeńskiej i rodzinnej, która domaga się troski obojga małżonków. Rozprawa ukazuje w jaki sposób małżonkowie troszczą się o więź miłości w wymiarze antropologicznym. Uzyskane wyniki ukazały, że troska małżonków o umacnianie miłości małżeńskiej w wymiarze antropologicznym cechuje się wysokimi wskaźnikami zaangażowania małżonków (ok.90%). Jednak respondenci deklarowali pewne trudności w obszarze współżycia seksualnego ze współmałżonkiem. Zawarcie związku małżeńskiego wiąże się również z oczekiwaniem zaspokajania w nim własnych potrzeb oraz budowania wzajemnych relacji, stąd dalsza część wyników badań ukazuje troskę badanych o więź psychiczną w małżeństwie. Umacnianie miłości małżeńskiej w wymiarze psychologicznym także uzyskało podobnie wysokie wskaźniki procentowe. Pewne trudności dotyczą także troski o miłość małżeńską poprzez budowanie więzi seksualnej.

Zawarcie małżeństwa sakramentalnego sprawia, że Chrystus uzdrawia, udoskonala i przebóstwia miłość małżeńską, a łaska sakramentu małżeństwa działa dzięki współpracy pary w budowaniu więzi duchowej. Tego wymiaru troski o miłość małżeńską dotyczy dalsza część zaprezentowanych wyników badań. Współcześnie małżeństwa i rodziny silnie doświadczają różnych wpływów demoralizujących. Mając na uwadze, iż małżeństwo sakramentalne niesie także z sobą szereg wymagań moralnych, które służą silnej

i trwałej więzi małżeńskiej oraz realizacji powołania małżeńsko-rodzinnego, rozprawa ukazuje także wyniki badań dotyczące troski małżonków o więź miłości w wymiarze etyczno-moralnym, zwłaszcza w zakresie realizacji zobowiązań przysięgi małżeńskiej. Umacnianie miłości małżeńskiej w wymiarze duchowym i religijnym kształtuje się ogólnie także na bardzo wysokim poziomie procentowym (ok. 90%). Małżonkowie jednak przejawiają nierzadko trudności w dostrzeganiu działania Boga w miłości małżeńskiej. Natomiast umacnianie miłości małżeńskiej w wymiarze etyczno-moralnym występuje nieco rzadziej i jest bardziej zróżnicowane. Najniższe wskaźniki dotyczyły otwartości małżonków na przyjęcie potomstwa.

Małżonkowie realizują swoją miłość w konkretnym kontekście uwarunkowań społecznych, bytowych i kulturowych, i dlatego w dysertacji zaprezentowano także wyniki dotyczące stosunku małżonków wobec nich, a także oczekiwania wobec duszpasterstwa. Bardzo wysoki odsetek badanych (ponad 90%) uważa, że umacnianiu miłości małżeńskiej służy zawarcie małżeństwa sakramentalnego, wspólne obchodzenie świąt religijnych i ważnych rocznic oraz nieuleganie zewnętrznym wpływom kulturowym podważającym sens trwałości małżeństwa.

Pastoralna działalność Kościoła jest wyrazem troski o dobro wiernych oraz wypełnianie przez nich powołania. Badani małżonkowie wyrażają wobec duszpasterstwa oczekiwania głoszenia słowa Bożego w celu odbudowy wiary i życia nią na co dzień, sprawowania liturgii oraz prowadzenia katechez dla małżonków o tematyce małżeńsko-rodzinnej. Oczekują także pomocy osobom żyjących w sytuacjach nieuregulowanych oraz małżonkom opuszczonym. Pilnie oczekują świadectwa życia własnym powołaniem przez duszpasterzy oraz lepszego ich przygotowania (zwłaszcza psychologicznego) do posługi małżonkom. Liczą także na modlitwę duszpasterzy oraz innych małżonków w ich intencji, a także wyrażają oczekiwanie i potrzebę uczenia ich modlitwy małżeńskiej.

Dysertacja ukazuje miłość małżeńską oraz jej umacnianie w perspektywie teologiczno-pastoralnej i stanowi opracowanie tego zagadnienia w ramach studium pastoralnego z zakresu subdyscypliny naukowej jaką jest duszpasterstwo rodzin. Wydaje się, że opracowanie może służyć nie tylko naukowcom, ale także duszpasterzom praktykom, pracownikom duszpasterstwa rodzin, jak też samym małżonkom katolickim.

S. Elzbieta Kurczewska